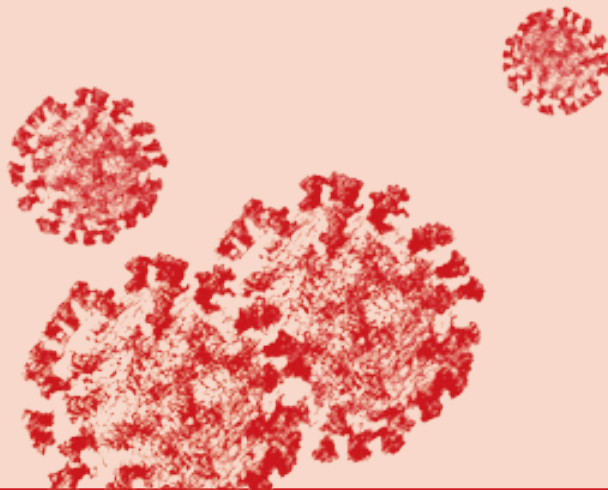

Iritzia

Harropuzkeriaren biktimak

ASIER BLAS MENDOZA
EHU-KO IRAKASLEA

Ez genuen uste horrelako zerbait ezagutuko genuenik, inoiz ez gaituztelako prestatu kinka larrian bizitzeko; mendebaldar harropuzkerian hezitu gaituzte. Munduan herrialde eta pertsona gehien azpiratu dituztenek, baliabide gehien ostu eta xahutu dituztenek, gehien kutsatu eta giza eskubideak nahieran urratu dituztenek esana ziguten munduko eskualde garatuena ginela. Osasun sistemetan, askatasun zibiletan eta demokrazian txapeldunak omen ginen. Hain gara *zibilizatuak* sinetsarazi nahi digutela munduan zehar lezioak eman ditzakegula harrokeriaz beteriko hitzekin, gure interesak bultzatzen dituzten Gobernu Kanpoko Erakundeekin, milioika pertsona pobrezia kondenatzen dituzten zigor ekonomikoekin edo bonbardaketa eta gerra humanitarioekin (sic).

Ez da harritzekoa Txinan COVID-19 agertu bezain laster, mundu libretik mespretxuz seinalatu izana baldintza higienikoen falta edota osasun-sistema kaskarra arazoaren iturburu bezala. Txinatarrek desastrea omen ziren, hamarnaka milaka gaixotu eta 3.000 hildako inguru zeuzkatelako. Mendebaldeko hedabideek kritika sentsazionalistak egiten zituzten bitartean, Txinak hasierako anabasa zuzendu eta konfinamendu neurri gogorak hartu zituen. Segidan harroputzen kritika zaparrada berria etorri zen: horrelako neurriak diktadura batek soilik hartu ditzake edota ekial-

Ez da harritzekoa Txinan
COVID-19 agertu
bezain laster, *mundu
libretik mespretxuz
seinalatu izana baldintza
higienikoen falta edota
osasun-sistema kaskarra
arazoaren iturburu bezala*

deko kultura hauek ez dute askatasuna maite, otzanak dira.

Azkenean birusa mundu libreria iritsi zen orain konfinamendu neurri demokratiko eta zibilizatuarekin antza. Herrialde kaltetuarekin EBkatasri eta NATOr laguntza eskatzen zioten unean, *zibilizatuaren zibilizatuarekin* beraien bertsiorik berekoiena atera zuten paseatzera beste behin. Italiara eta beste herrialde batzuetara lehenengo laguntzak Txinatik, Errusiatik eta Kubatik iritsi ziren.

Hegemonia aldaketek une fundatzailer biolento bat behar izaten dute, baina oraingoan mugarri historikoa biru bat izango da. COVID-19aren krisiak Txinaren hegemonia hasiera unea markatu dezake. Nazioarteko edozein katastrofe gertatzen zenean munduko laguntzaren ardatza eta sektorea AEBak ziren, dena pasatzen zen New Yorketik. Oraingoan

laguntza Txinatik dator nagusiki, munduko zentroa Beijing da.

Baina, Mendebaldeko hedabide eta politikari askok jasoriko laguntza eskertzeko modu oso arraroa izan dute *ez zibilizatu* gaizki esaka arituz, *fake news*-ak zabalduz eta ustez dituzten ezkutuko xedez arituz. Horrela balitz ere, aliatuen interesak non zeuden? Mendebaldeak eman duen laguntza apurra bere bazkideekin egin du nagusiki eta modu erreaktiboan Txina, Errusia eta Kuba prestigio-tu direlako.

Nahiz eta Txina lehen potentzia bilakatu, AEBek botere handia dute oraindik, horregatik, duda asko daude ikuskera geopolitikotik etorkizuneko agertokia aurreikusteko. Zer izango dugu, nazioarteko anabasa handiagoa edo multilateralismoa indartuko da? Garbi dagoena da globalizazio neoliberal finantzarioa ahulduta aterako dela, interes eta perspektiba nazionalen mesedetan.

Txinak *Mundu librea* baino erantzun azkarragoa eta eraginkorragoa eman du. Mendebaldearen harropuzkeriaren biktimak dira gure hildakoak, osasun sistema estresatuak, langabetuak eta krisi honek pobretuko dituen guztiak. Tan Liu-k Twitterren idatzi du: "Bitxia da nola ekonomia kolapsatzear dagoen jendeak behar duena bakarrik erosten duen". Saiatu gaitzeen krisia aukera bilakatzen gauzak erroitik aldatu eta benetan inportantea den horretaz arduratzeko: bizitza duinak izateaz naturarekin bat. ●